

Rozdział III. Partycypacyjny charakter LSR

Lokalna Strategia Rozwoju dla obszaru działania Stowarzyszenia LGD Aktywni Razem została wypracowana przy czynnym udziale przedstawicieli sektora publicznego, gospodarczego i społecznego. W proces planowania strategicznego zaangażowani byli przede wszystkim lokalni liderzy, beneficjenci PROW 2014-2020, mieszkańcy i potencjalni wnioskodawcy w nowym programowaniu.

Proces planowania LSR koordynowany był przez Biuro LGD. W zakres koordynacji wchodziło przygotowywanie niezbędnych badań, planowanie i kierowanie procesem angażowania społeczności lokalnej, organizowanie spotkań konsultacyjnych, zapewnienie technicznego zaplecza spotkań i zlecenia przygotowywania analiz, zatrudnianie osób analizujących i wyciągających wnioski ze zrealizowanych badań, szkoleń i zebranych danych oraz przekazywanie informacji na temat przebiegu przygotowania LSR wszystkim zainteresowanym poprzez korespondencję z partnerami LGD, spotkania oraz stronę internetową. Zespół przygotowujący LSR posiadał odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie w zakresie technik badawczych, rozwoju terytorialnego, problematyki organizacji i funkcjonowania lokalnych grup działania oraz wdrażania mechanizmu Leader. Przeprowadzona przez zespół przygotowujący LSR diagnoza polegała na identyfikacji, gromadzeniu i analizie danych na temat obszaru i podmiotów objętych planowaniem. Zawiera w sobie elementy oceniające potencjały wewnętrzne obszaru oraz uwarunkowania o charakterze zewnętrznym obejmujące prognozy międzynarodowe, krajowe, regionalne, powiatowe wreszcie gminne, w zakresie ich wpływu (potencjalnego lub realnego) na działania LGD. Pozyskanie danych do diagnozy przez zespół przygotowujący LSR przebiegało wielotorowo: - na podstawie analizy danych i innych źródeł informacji (źródła własne, dane GUS, dane członków LGD, informacje o inicjatywach, plany i strategie dotyczące obszaru, zarówno jako potencjalne źródło informacji, jak i w zakresie zapewniania komplementarności), pozyskano wiarygodne i aktualne dane liczbowe charakteryzujące poszczególne potencjały analizowanego obszaru. W procesie przygotowania LSR wykorzystano dane i wnioski zebrane i wypracowane podczas przeprowadzonej ewaluacji zewnętrznej funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania oraz realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność.

Do opracowania LSR wykorzystano dane z szerokich konsultacji społecznych przeprowadzonych na obszarze objętym LSR oraz dokonano analizy przyjęcia bądź odrzucenia wniosków z konsultacji i uwzględniono wyniki badań własnych i ewaluacji śródkresowej dla wdrażania LSR w okresie programowania 2014-2020.

Lokalna Grupa Działania zapewniła aby na każdym z kluczowych etapów budowy LSR umożliwić jak największy udział społeczności obszaru LGD. Poniżej przedstawiono partycypacyjne metody konsultacji zastosowane na każdym z etapów wraz ze wskazaniem materiałów opracowanych w wyniku konsultacji społecznych i analiz własnych.

Każdy etap powstawania strategii oparty był o współpracę z mieszkańcami, dzięki temu dokument ma partycypacyjny charakter uwzględniający interesy mieszkańców obszaru, zarówno w aspekcie terytorialnym jak i poszczególnych grup interesariuszy, w tym grup defaworyzowanych. W procesie opracowania LSR wykorzystywane były zróżnicowane środki komunikacji, w tym elektronicznej, takie jak: strona internetowa, poczta elektroniczna, komunikator (Messenger/WhatsApp), spotkania on-line. W procesie przygotowania LSR uwzględnione zostaną partycypacyjne metody konsultacji z mieszkańcami, m.in.: zespół roboczy, warsztaty przyszłościowe, punkt konsultacyjny w biurze LGD, badanie ankietowe, zogniskowany wywiad grupowy, konsultacje pisemne.

Etap I. Analiza potrzeb i potencjału LSR

- 1) Otwarte spotkania konsultacyjne z mieszkańcami każdej z gmin - kluczowe zagadnienia: podsumowanie wdrażania LSR na terenie działania LGD oraz w odniesieniu do poszczególnych gmin, założenia PROW 2023-2027 i planowane zakresy wsparcia, analiza SWOT, propozycje mieszkańców dotyczące przyszłych projektów (wrzesień 2022).
- 2) Badanie ankietowe wśród członków i beneficjentów LGD; kluczowe bloki tematyczne: badanie potrzeb, problemów i oczekiwań społeczności zamieszkujących obszar LGD, określenie grup defaworyzowanych w gminie (wrzesień - październik 2022)

- 3) Badanie ankietowe dot. oceny funkcjonowania LGD dla wnioskodawców, beneficjentów i członków LGD – wybrane kluczowe zagadnienia: wnioski dot. wdrażania LSR w latach 2016-2022, określenie problemów społecznych i propozycje ich rozwiązania (wrzesień-październik 2022),
- 4) Badanie ankietowe wśród mieszkańców LGD; realizacja potrzeb, warunki życia, ocena gmin/miast (atrakcje, infrastruktura, działania, przedsiębiorczość, zaangażowanie w życie społ. Lokalnych, znajomość okolicy), potrzeby (maj - lipiec 2022),
- 5) Wywiady pogłębione z wnioskodawcami/beneficjentami/przedstawicielami gmin; wybrane kluczowe zagadnienia: proces wdrażania LSR, doświadczenia, ocena aktywności NGO, przedsiębiorczości, kapitału społecznego, grupy defaworyzowane, efektywność współpracy, zalety działania LGD (lipiec-sierpień 2022),
- 6) Zogniskowany wywiad grupowy wśród pracowników biura LGD, członków Zarządu, członków Rady wnioskodawców oraz członków Partnerstwa; wybrane kluczowe zagadnienia: kapitał społeczny, przedsiębiorczość, turystyka i dziedzictwo kulturowe, grupy defaworyzowane, poziom ubóstwa i wykluczenie społeczne, innowacyjność, funkcjonowanie LGD, termin: październik 2022),
- 7) Badanie źródeł zastanych (desk research), dane statystyczne, dane urzędowe, dane gromadzone na portalach społecznościowych, dane zastane w Lokalnej Grupie Działania, dane ankiet doradztwa i ankiet oceny szkolenia, dane realizacji planu komunikacji, dane z ankiet zadowolenia mieszkańców, rozpoznawalności LGD i funkcjonowania LGD systematycznie gromadzone przez biuro LGD, termin: czerwiec- – grudzień 2022,
- 8) Punkt informacyjno-konsultacyjny w biurze LGD Aktywni Razem, funkcjonujący w okresie przygotowywania Lokalnej Strategii Rozwoju na terenie LGD w Łącku przy ulicy Brzozowej 1 i w Gąbinie przy ul. Stary Rynek 15. Został on otwarty dla tych wszystkich osób, którzy z różnych przyczyn nie mogli uczestniczyć w otwartych spotkaniach organizowanych w każdej z gmin objętych Strategią, a chcieli przedstawić własne sugestie dotyczące diagnozy obszaru, wskazania grup defaworyzowanych i konstruowania celów strategicznych. Został uruchomiony ze względu na to, że większość mieszkańców i tym samym potencjalnych beneficjentów znało biuro LGD, która wdrażała Inicjatywę Leader w poprzednim i bieżącym okresie programowania.

Etap II. Cele, planowane rezultaty (wskaźniki) i przedsięwzięcia oraz kryteria wyboru

- 1) Spotkania konsultacyjne w gminach z obszaru LGD (opis w I. etapie) (wrzesień 2022),
- 2) Badanie ankietowe poświęcone określeniu celów rozwojowych LSR (luty 2023),
- 3) Wywiady pogłębione z liderami lokalnymi różnych sektorów (luty - kwiecień 2023),
- 4) Konsultacje z członkami LGD podczas posiedzenia Zarządu i warsztatu refleksyjnego (luty, kwiecień 2023)
- 5) Punkt konsultacyjny w biurze LGD (opis w I. etapie) – 5 dni w tygodniu

Wykorzystano:

- wnioski z badania ewaluacyjnego Wdrażania LSR w latach 2016-2022 (grudzień 2022),
- Rola Lokalnych Grup Działania w angażowaniu społeczności lokalnych w proces transformacji energetycznej (LAGinET) – raport z badania (marzec 2022),
- wnioski i wytyczne ze szkoleń dotyczące wdrażania Inicjatywy Leader w nowym okresie programowania przy wykorzystaniu instrumentu RLKS (marzec 2022 - kwiecień 2023).

Etap III. Budżet LSR, plan działania i finansowy, monitoring i ewaluacja, oddziaływanie, spójność, komplementarność i synergia LSR

- 1) Wywiady pogłębione z liderami lokalnymi różnych sektorów (maj 2023),
- 2) Konsultacje z członkami LGD podczas posiedzenia Zarządu i Walnego Zebrania Członków LGD (maj – czerwiec 2023),
- 3) Konsultacje za pośrednictwem strony internetowej LGD - możliwość konsultacji telefonicznej, e-mail, bezpośrednie spotkania z mieszkańcami, możliwość wniesienia ewentualnych uwag (kwiecień-maj 2023)
- 4) Punkt konsultacyjny w biurze dotychczasowej LGD (opis w I. etapie) – 5 dni w tygodniu

Społeczność lokalna angażowana będzie także podczas monitorowania, ewaluacji i oceny realizacji strategii, aktualizacji strategii oraz opracowania i zmiany lokalnych kryteriów wyboru. Szczegółowe zapisy dotyczące procedury włączenia społeczności lokalnej w te ważne elementy wdrażania LSR zawierają odpowiednie części LSR.